

In Memoriam:

DR. BÍRÓ LAJOS

1929—1993

Életének 64. évében, 1993. augusztus 24-én a chilei Concepción városában elhunyt BÍRÓ Lajos, a magyar származású geológus-paleontológus professzor. Hamvait 1994. április 8-án helyezték örök nyugalomra szülővárosában, Baján, a Kiscsávolyi temető családi sírboltjában.

BÍRÓ Lajos szülei egyetlen gyermekeként élte át a II. világháborút, mely katonaként harcoló édesapját is örökre elragadta családjától. Földtani-öslénytani érdeklődése egyetemi tanulmányokra ösztönözte, 1947-től a Budapesti Tudományegyetem hallgatója. Két év után a hazai élet súlyos torzulásai miatt, és a Chillében élő rokonok biztatására külföldön szeretne tovább tanulni. Tiltott határátlépésért börtönbe zárják, CZIFFRA György zongoraművésszel raboskodik, majd számos más rabtársal együtt építik a Miskolci Nehézipari Egyetemet. Két év után szabadul, de nem tanulhat tovább. A Bajai Vízügyi Hivatalban lesz technikus, ahol több olyan tapasztalatot gyűjt, amit Chilében később jól fel tud használni (pl. a Concepción melletti laguna szerkezeti vizsgálata). 1956-ban végleg Chilébe távozik, ahol Santiagóban sikerül folytatni egyetemi tanulmányait. A hatvanas évek elején diplomát kap. Egy ideig az egyetemen dolgozik, majd meghívásra a bővülő Concepción egyetemi városba megy a paleontológiai tanszékre. Néhány évvel később önálló földtani tanszék hoznak létre. A szervezésben igen tevékenyen részt vesz. Egyetemi munkássága során az amerikai földrész kiváló ismerője lesz, neve széles körben ismertté válik elsősorban öslénytani kutatásai révén, ahol nagyon jelentős felfedezéseket tesz. Az egyetemi oktatási szünetek idején vállalkozó szellemű tanítványaival bejárják Chile és a környező szigetek nagy részét. A begyűjtött fossziliák száma több, mint 30 ezer, katalogizált értékük közel egymillió dollár. A Quiriquina szigeti felsőkréta korú leletek egyedülálló tudományos értékűek. Számos egyetemen teremtett kapcsolatot Amerikában és az európai egyetemekkel is, különösen a bonni és kieli öslénytani tanszékkel. Az elmúlt három évtized során neve világhírű lett. Paleontológiai eredményeit kiválóan alkalmazta a rétegtanban és a tektonikában. Rendkívüli egyete-

mi előadó volt, hallgatói figyelmét a száraz öslénytani előadásokban is lenyűgözte, az egyetem legjobb oktatói közé sorolták. Amíg erővel bírta, előadott a Santiago de Chilei egyetemen is. Sajnos, 1983-ban bekövetkezett súlyos betegsége korlátozta nagy aktivitását, de az egyetemi katedrától és a kutatástól nem vált meg. Úgy tervezte, hogy betöltve 65. életévét végleg hazaköltözik Bajára, szeretett szülővárosába. Szeretett volna hatalmas ismeretanyagából a magyar egyetemeken is studiumokat tartani a dél-amerikai földrész geológiájával kapcsolatban. Sajnos, egyre betegbb szíve ezt már nem tette lehetővé.

Talán rendhagyónak tűnik, hogy Egyesületünk folyóiratában egy földtan-öslénytani tudósról emlékezünk meg, de ez nem véletlen. Ő volt az a chilei professzor, aki az elsők közt szorgalmazta a geofizika tárgy egyetemi oktatásának sürgős szükségességét, mert nagyon világosan látta, hogy a nyersanyag, víz, energiahordozók kutatása, a földrengés veszélyeztetettség vizsgálata és a környezet védelme geofizika nélkül megoldhatatlan. Ismerve a magyar szakemberek felkészültségét, arra törekedett, hogy a concepcióni egyetemi oktatásban magyar földtani-geofizikai szakemberek is vegyenek részt. Nem rajta múlt, hogy ez a törekvése még nem tudott megvalósulni.

Amikor 1991 szeptember közepén alig három hét rövid ismeretség után chilei spanyol szokás szerint egymást átkarolva elbúcsúztunk a viszontlátás reményében, nem is mertem arra gondolni, hogy ez volt az utolsó találkozásunk. Bíró Lajos professzor (az ottani névhasználat szerint Lajos Bíró Bagóczy) világhírű tudós volt, de sohasem felejtette el, hogy egy hányatott történelmi kis nemzet fia és ez számára külön felelősség az idegen világban. Ezt az elvárást magas fokon teljesítette, neve öslénytani kutatási eredményeiben fennmarad. Concepcióni lakása, könyvtára és tágas szép tanszéki szobája egy kis Magyarország volt, tanúságot téve lankadatlan magyarságtudatáról.

Drága Lajos bátyánk, emlékedet szeretettel őrizzük!

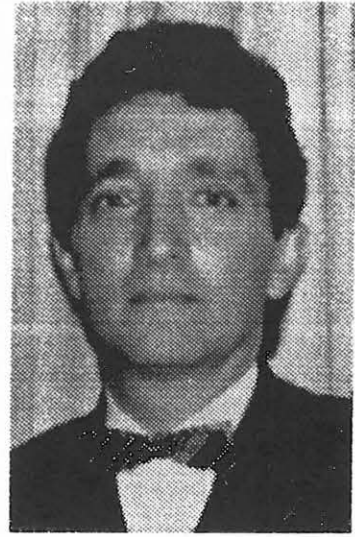
Polcz Iván

DR. BENEDEK PÁL

1939—1994

BENEDEK Pál 1939-ben Szegeden született és ott végezte iskoláit is egészen gimnáziumi tanulmányainak befejezéséig. Utána Budapestre került, ahol az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának geológus szakán 1964-ben szerzett oklevelet. Az egyetem elvégzése után a Magyar Állami Földtani Intézetben helyezkedett el. 1965-ben Németországba ment, ahol a frankfurti egyetemen doktorált, majd ugyanott mikropaleontológus kutatóként dolgozott és tanított tovább.

Türelemmel viselt hosszú betegség után 1994. január 31-én halt meg Frankfurtban.

Dr. BENEDEK Pál geológus barátja és diáktársa volt sokunknak, tagja volt a hatvanas évek „nagy nemzedékének”, kár, hogy későbbi évei az idegen föld magányában veszttek el szemünk elől. Kedves humorú, csendes kollégánk, még így az évtizedek távlatából is, hiányozni fog.

Bodoky Tamás

